

III.

ARTIKELN VAN 18 NOVEMBER 1677.

Pointen, gheraempt ende ghesloten den 26^{en} Octobris anno 1677 by den Generale Staten van Zeelant onder het believen van Zyne Excellentie, daerop Zyne Excellentie zal believen te resolveren, zo om den ordre ende affairen van de voorseyde Staten te voorderen, als om hunlieder zaken te moghen proponeren ende doen resolveren by de Generale Staten van dese Nederlanden.

1.

Syne Excellentie zal desen aengaende doen als redene ende recht verheyscht, ende zal daerom die secretaris BOUDIMONT van deser zaeke ende versoecke van den Staten notule ende memorie houden, om desen aengaende nyet geordonneert te worden den voorseyden Staten ongehoort; ende zal Zyne Excellentie ex abundanti scrijven aen den Provinciaelen Raedt in Hollant ten fyne by den Staten alhier versocht.

Die voornoemde Staten versoecken, dat zo verre yemant hem wilde comen opposeren, tzy van de Majesteit, oft van der abdye van Middelburch, oft van de rentmeesters van Zeelant, SEROESKERCKE ende WIJNGAERDEN, weghen teghens die executorialen, den voorseyden Staten by Zyne Excellencie nu onlanx ghegeven, dat dieselve niet en worden geadmitteert in oppositie, hemlieden onghehoort, ende daerom te stellen — onder correctie — op zoodanighe requesten apostille communicatoire etc., zonder surceantie te verleenen, zoo om die voorseyde Staten in gheene onnutte costen te bringhen, als doerdien dat sulcke opposanten den wech van appellatie ende justitie open staet.

Syne Excellentie bevindt die intentie van de Staten aengaende die formalizatie van desen raedt zeer zwaer ende gewichtich, diewelcke zoude moghen causeren eenich misverstant ende disjonctie tuschen die van Hollant ende Zeelant. Ende daerom zullen die van Zeelant hunne intentie desenaengaende moghen proposereren by den Staten van Hollant, om daerinne met elcanderen te overcommen, zoo zylieden best sullen connen.

2.

Ende overmids de voorseyde Staten in hunne leste vergaderinge hebben gesloten onder die gelieffte van Zyne Excellentie, den raedt van Zeelant te augmenteren van eenen persoon uuytelcke stadt, is nootelick ooc van wegghen die Ierste Edele aldaer yemanden te committeren.

3.

Ende alzo ter naester dachvaert ende vergaderinge van den Staten van Zeelant gheproposeert ende gheventilleert zal worden, hoe men die Gouverneur ende Raden van Zeelant behoort te formaliseren, overmids de voorseyde Staten, doer occasie van de confirmatie van den voorseyden raedt by de pacificaetie van Ghent, begheeren te genieten het benefitie van de augmentatie van huere privilegiën dienangaende, zonder nochtans oorsake te willen geven van disjunctie teghens die unie van Hollant ende Zeelant, is nootsaekelic, om op de naeste dachvaert daerop geresolveert te zyne, dat Zyne Excellentie advisere op de voerdere commissie ende instructie van de voorseyde gouverneur ende raden.

Syne Excellentie is van advyse, dat men die voixen van den Staten behoort te reduceren tot vieren toe: te wetene d'Ierste Edele uuyten naem van Ierste Edele, ende uuyten naem van een van de breede geërfde die twee ierste voixen, die derde voix die vijf goede steden, als dat van outs plach te wesen, ende die vierde voix Vere ende Vlissinghe, oft Vlis-singhe ende Vere.

Sijn Excellentie, zooveel als haer dit raect, zoo van weggen die Ierste Edele als een van de breede geërfde, is tevreden metten patroon van den zeghele, by den Staten geconci-pieert om denzelven alsoo te doen steken, ende nopende die questie van het voerstaen in

4.

Item overmids die voorseyde Staten tot nu toe in alle ver-gaderinghe geopineert hebben met acht voixen ¹⁾, contrarie alle manniere van doene, ende tot grooten prejudicie van de Ierste Edele, die met zeven voixen altoos verstemdt zoude werden, overmids ROELS in de naeste voorgaende dachvaert dienangaende expresselic gepro-testeert heeft rapport te willen doen aen Zyne Excellentie, om daerinne versien te werden, ende dat andersins nootelick is die voorseyde voixen te reduceren tot dryen toe naer ouder costumen, oft om die Ierste Edele te gheven eenen adjoint voor tplatte landt, ten hoochsten tot vieren toe: soo is bij Zyne Excellentie te adviseren.

5.

Item alzoo de voorseyde Sta-ten ghesloten hebben eenen zeghel ende cachet te doen maken, naer uuytweysen den patroone, by hemlieden ge-concicipiert onder die gheliefte van Zyne Excellentie, sal Zyne Excellentie ghelieven daerop te resolveren, eensamentlijck

¹⁾ N.I. van den Eersten Edele, en van elk der zeven steden (ook Reimerswaal).

den voorscreven zeghele tusschen die van der Vere ende Vlissinghe, sullen hui die van Vlissinghe ende Vere adresseren aen gouverneur ende raden om hunlieden te accorderen, indyen doenlic is, welcke gouverneur ende raden by faulte van accorde die van der Vere ende Vlissinghe desenaengaende versenden sullen aen de Generale Staten van Zeelant, om hierinne by opiniën te resolveren naer ghelegentheyte van elcx gerechticheyt.

Nopende die verpachtinghe van den thol van Zeelant, om die van An(t)werpen nyet te verbitteren, Syne Excellentie begheert, aeler men dienaengaende yet attenteert, dat men alvoren by commissarissen, uuyt Zeelant te zenden, vernemen zal, hoe tselve practicabel zal ziju zonder offensie, ende hoe die verpachtinge van oudts gedaen is, ende heeft daertoe ghenoeempt *MANNEMAKERE* ende *LOOSE*; van ghelycken, dat men vernemen zal die natuere van tcongie- ende anchragierecht, ende oft die verpachtinge daeroff zal moghen geschieden zon-

zijn advijs te gheven ende resolutie op de questie van die van Vere ende Vlissinghe nopende het voorstaen in den voorseyden zeghele, overmids opt afscheyt van den Staten gheseyt is binnen 14 daghen daerop gheresolveert te moeten wesen, ende die resolutie by ghescrijfte over te senden.

6.

De voorseyde Staten hebben gheresolveert ter naester dachvaert te doen procederen onder tghelieven van Zyne Excellentie ter verpachting[e] van den Zeelantschen tol, item van het anchragierecht, ende voor een halff jaer van tcongiegelt. Syne Excellentie zal gelieven daerop te advyseren oft zynen raedt ghedraegh sulcx te moghen doen zonder offentie van Brabant oft van de Generale Staten.

der offensie van de andere provinciën.

Syne Excellentie stelt dit gheschot opt accord van de andere van den Staten.

Syne Excellentie ordonneert, dat men die commissie desenaengaende zal depescheren naar den teneur van de commissiën van de andere ghe-deputeerde, alsnu tot Brussele wesende op de generale vergaderinghe.

7.

Item es ghesloten ter naester dachvaert gheresolveert te commen om te schieten sesse groote opt gemet, vier groote tot laste van den eyghenaer, en de twee groote tot laste van den baendere ¹⁾, om daermede Pruyenen te betalen, ende andere lasten van den lande furnieren, op conditiën, indien die Staten dit gheschot nyet noodtsakelic van doen en hebben, dat die pennin ghen, daeraff commende, strecken zullen tot elcx dijckagiën.

8.

Die voorseyden ROELS es by den voorseyden Staten ghecommitteert, onder tbelieven van Syne Excellentie, om in alle occurerende zaken neffens dandere ghedeputeerde van Hollant ende Zeelant te compareren, opiniëren ende resolveren op de generale vergaderinghe van den Staten van dese Nederlanden, ten meesten profijcte van den lande van Zeelant, teghens die Spaengnaerden ende hun(n)e adherenten, vi-

¹⁾ Gebruiker.

anden van de gemeyne ruste ende vrede, ende om aldaer te versoecken recolement te moghen doen van de rekenynghe van den thol van LAUREYS RIJCK, item om te hebben surceantie van betalinghe van de renten van den Staten ende steden van Zeelant teghens alle arresten; Syne Excellentie zal gelieven te doen despescheren die commissie.

9.

Dit versoeck dunct Zyne Excellentie qualic practicabel tot dienste van de ghemeyne welvaart, overmids die ghedeputeerde tot deser vergaderinghe behooren wel geïnformeert te zijn van allen den handel ende besoingnen, die daer tot noch toe ghevallen zijn ende vallen sullen, ende daerom behooren perpetuele commissarissen te wesen, maer indyen dandere steden ghelieft aldaer gedeputeerde te senden, sullen dat moghen doen, ten coste zoo zyluyden sullen connen metten Staten onderlinghen overcommen, ende dunct Zyne Excellentie geraden, dat zyluyden eenen deputeren, wyen sy tsamen gans betrouwen.

Item die steden van Zeelant versoecken, dat op de vergaderinge van de Generale Staten van dese Nederlanden van hunlieder weggen by ghebuerte altoos een van hunne ghecommitteerde vicissim¹⁾ nefens den pensionaris van den Staten van Zeelant mach compareren ende vaceren tot coste van den lande van Zeelant, ende niet continuëlick die van Middelburch alleene.

¹⁾ Hs.: „vicissum.”

Aldus gedaen tot Antwerpen den achthiensten dach in
Novembri van den jaere 1500 ende sevenentzeventich. 1)

(get.) GUILLAUME DE NASSAU.